

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2024/25

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Doktryny estetyczne i literackie: wiek XX i XXI,
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Aesthetic and literary doctrines of the 20th and 21st centuries
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	literaturoznawstwo
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Mirosława Ołdakowska-Kuflowa
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Konwersatorium	30	II	3

Wymagania wstępne	Znajomość zjawisk historycznoliterackich i kulturowych wyniesiona ze studiów I stopnia.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - zapoznanie studentów z wybranymi doktrynami estetycznymi i literackimi, jakie pojawiły się i rozwijały w wieku XX i XXI.
C2 - ukazanie wpływu tych doktryn na literaturę polską XX i XXI wieku.
C3 - powiązanie zjawisk występujących w literaturze polskiej z prądami estetycznymi obecnymi w kulturze i literaturze powszechnej.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie aksjologiczny kontekst tworzenia dzieł literackich oraz dzieł sztuki, ich recepcji, oddziaływania w odniesieniu do szeroko pojętej kultury XX i XXI w., także wpływ na kulturę oraz dyskurs literaturoznawczy w Polsce w XX i XXI wieku.	K_W011
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student przekazuje wiedzę oraz bierze udział w dyskusji prezentując swoje przemyślenia na temat doktryn estetycznych i literackich kształtujących kulturę oraz literaturę, zwłaszcza w Polsce w XX i XXI wieku.	K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do dokonywania oceny głównych zjawisk w	K_K02

	zakresie prądów kulturowych, literackich, wpływu kultury i tendencji estetycznych na literaturę polską XX i XXI wieku, a zwłaszcza ostatnich dziesięcioleci.	
K_02	Student jest gotów do okazywania szacunku wobec różnorodnych przejawów kultury oraz różnych zjawisk artystycznych, w tym literackich, a jednocześnie do obrony wartości kulturowy leżących u podstaw rozwoju cywilizacji europejskiej, wartości osoby ludzkiej, manifestującej się poprzez wytwory estetyczne i literackie.	K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Na zajęciach omawiane są nurty: estetyzm, antyestetyzm, nietzscheanizm, ekspresjonizm, historyzm, psychologizm, naturalizm, koncepcje literatury: Leśmiana, Czechowicza, kręgu czasopisma "Verbum", koncepcja sztuki według Jana Pawła II, sztuka i literatura popularna, postmodernizm, feminizm, nowa humanistyka, "estetyka poza estetyką".

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Dyskusja	zaliczenie	karta oceny
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01, K_02	Praca w grupach	Sprawozdanie	karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, wagi...

30 % - obecność na zajęciach,
30% - umiejętność analizowania tekstów dotyczących doktryn i programów estetycznych i literackich oraz utworów literackich i dzieł sztuki,
15% - udział w dyskusji,
15% - praca w grupach,
10% - prezentacja

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>Jerzy Kwiatkowski, Dwudziestolecie międzywojenne, Warszawa 2011.</p> <p>Barbara Sienkiewicz, Literackie "teorie widzenia" w prozie dwudziestolecia międzywojennego, Poznań 1992.</p> <p>Andrzej Lam, Polska awangarda poetycka, programy lat 1917-1923, t. 2 Manifesty i protesty. Antologia, Kraków 1969.</p> <p>Krystyna Jakowska, Naturalizm w polskiej powieści międzywojennej, "Pamiętnik Literacki" 1992 z. 3 s. 61-93.</p> <p>Pokolenia i grupy literackie po 1918 roku. Antologia opracowań i szkiców krytycznoliterackich. Wybrał J. Kajtoch. Kraków 1979.</p> <p>Jerzy Świącz, Literatura polska w latach II wojny światowej, Warszawa 2002 lub inne wydanie.</p> <p>Janusz SŁAWIŃSKI. Teksty i teksty. Warszawa 1990.</p> <p>Artur Hutnikiewicz: Od czystej formy do literatury faktu. Główne teorie literackie XX stulecia. Wyd. 5 uzupeł. Warszawa 1988 i następne wyd.</p> <p>Anna Burzyńska: Teorie literatury XX wieku. Podręcznik. Kraków: Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 2006</p> <p>Fredrich Nietzsche, To rzekł Zaratustra. Książka dla wszystkich i dla nikogo, przeł. S. Lisiecka i Z. Jaskuła, Warszawa 1999.</p> <p>Verbum (1934-1939). Pismo i środowisko. Wybór artykułów, oprac. M. Błońska, M. Kunowska-Porębna, S. Sawicki, Lublin 1976.</p> <p>Jacques Maritain, Religia i kultura, Warszawa 2008.</p> <p>Ciało i tekst. Feminizm w literaturoznawstwie - antologia szkiców, pod red. Anny Nasiłowskiej, Warszawa 2001.</p> <p>Ewa Domańska, „Zwrot performatywny” we współczesnej humanistyce, „Teksty Drugie”, 2007 nr 5.</p> <p>W. Welsch, Estetyka poza estetyką, Kraków 2005.</p>
Literatura uzupełniająca
<p>Leopold Staff, Sny o potędze, w: tenże, Wiersze zebrane t. 1. Warszawa 1955.</p> <p>Kazimiera Iłłakowiczówna, Połów, w: taż, Poezje zebrane, Toruń 1998.</p> <p>Jarosław Iwaszkiewicz, Oktostychy, w: tenże, Wiersze, Warszawa 1977 t. 1.</p> <p>Zbigniew Uniłowski, Wspólny pokój, Warszawa 1956.</p> <p>Jerzy Hulewicz, Kain, Poznań 1920.</p> <p>Stanisław Ignacy Witkiewicz, Szewcy, wiele wydań.</p> <p>Bruno Jasieński, Palę Paryż, Warszawa 1957.</p> <p>Jalu Kurek, Grypa szaleje w Naprawie, Kraków 1987.</p> <p>Maria Kuncewiczowa, Cudzoziemka, Warszawa 2007.</p> <p>Bolesław Leśmian, Łąka, w: tegoż, Poezje zebrane, Warszawa 2017, t. 1.</p> <p>Józef Czechowicz – Poemat o mieście Lublinie, Lublin 2008.</p> <p>Karol Wojtyła, Brat naszego Boga, w: tegoż, Poezje, dramaty, szkice, Kraków 2004.</p> <p>Romans popularny albo kryminał albo opowiadanie lub powieść nurtu <i>fantasy</i> – do wyboru;</p> <p>Tadeusz Różewicz, Matka odchodzi, Wrocław 2005.</p> <p>Olga Tokarczuk, Prowadź swój pług przez kości umarłych, Kraków 2009.</p>